

"จิ้งหรีด" เลี้ยงเล่นๆ รายได้เดือนเกือบหมื่น

■ นำเสนอเมื่อ 22 ก.พ. 2556

จิ้งหรีด เป็นแมลงที่พบทั่วไปตามธรรมชาติ โดยเฉพาะจิ้งหรีดแดงทองลาย (สะตัง) มีขนาดประมาณ 4.85 ซม. x 1 ซม. มีสีน้ำตาลปนเหลือง ชอบกระโดด กินพืชเป็นอาหาร ปัจจุบันคนนิยมเลี้ยงเพื่อบริโภคเป็นอาหาร โดยการทอดคั่ว แกง หอมหมก และยำ จิ้งหรีดมีสารอาหารโปรตีนสูง ปลอดสารพิษ สามารถช่วยแก้ไข้ปัญหาขาดสารอาหารได้ เลี้ยงง่าย ขยายพันธุ์เร็ว ให้ผลผลิตสูง เหมาะที่เกษตรกรจะนำมาเลี้ยงเป็นอาชีพเสริม ไว้บริโภคและจำหน่ายเพิ่มรายได้ เนื่องจากเลี้ยงไม่มาก สามารถใช้เวลาว่างจากการเพาะปลูกมาดูแลจิ้งหรีดได้ภายในเวลา 1 ปี จะสามารถเลี้ยงจิ้งหรีดได้ถึง 5 รุ่น

ปัจจัยที่จำเป็นต้องใช้

1. ไข่ บ่อละ 5 ไข่
2. ท่อปูนพร้อมฝาปิดท่อ ขนาดกว้าง 80 ซม. สูง 50 ซม. จำนวน 1 ท่อ หรือกะละมังพลาสติก ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง กว้าง 72 ซม. สูง 30 ซม. หรือจะเป็นภาชนะที่ใส่ได้ทุกขนาด
3. ตาข่ายไนล่อนเขียว 100 x 100 ซม. จำนวน 1 ผืน
4. แผ่นพลาสติก ขนาด 25 x 270 ซม. จำนวน 1 ผืน
5. ยางรัดปากบ่อหนา 1 ซม. จำนวน 1 เส้น
6. ถาดอาหาร-น้ำ กว้าง x ยาว = 5 x 10 ซม. ลึก 1.5 ซม. 2 ถาด
7. กระบอไม้ไผ่ ยาว 20 ซม. ฝาดิ่งจำนวน 10 อัน หรือกระดาดขึงไข่ 3 อัน
8. ถาดหรือถุงพลาสติกใส่ดินร่วนปนทราย หนา 2 ซม.
9. เศษหญ้าแห้งวางหนา 2 ซม.
10. เทปกาว

ขั้นตอนการดำเนินงาน

1. สร้างเรือนโรง หรือหลังคาป้องกันแดดและฝนโดยให้แดดส่องเข้าเย็น
2. ปรับพื้นที่กำจัดมดและศัตรูจิ้งหรีด
3. วางบ่อบนฝา ไข้ปูนผสมทรายฉาบปรึ่มขอบภายในและภายนอก ป้องกันมดเข้าทำลายลูกจิ้งหรีด
4. ติดแผ่นพลาสติกด้านบนขอบบ่อหรือกะละมังด้วยเทปกาว

5. พันธุ์จิ้งหรีด หาพันธุ์ได้จากธรรมชาติ หรือซื้อถาดการคัดเลือกพ่อแม่พันธุ์ที่มีตัวโตแข็งแรง อวัยวะครบทุกส่วน ปัจจุบันได้พัฒนาการเลี้ยงในลักษณะขันไซ ดยสามารถจัดซื้อจากฟาร์มเลี้ยงจิ้งหรีด เพื่อนำไปเลี้ยง ทำให้สามารถเก็บผลผลิตเป็นรุ่นๆ ได้

การให้อาหารและน้ำ

พืชอาหาร ได้แก่ ต้นอ่อนและยอดอ่อนของพืชหรือหญ้าสดทุกชนิด หญ้าขน หญ้าลูซี่ ผักตบชวา ไซเลี้ยงจิ้งหรีดเจริญเติบโตเร็วและให้ผลผลิตสูง โดย 2 วัน ให้หญ้า 1 ครั้งๆ ละ 1 กำมือโดยหญ้าเก่าไม่ต้องนำออก จะเป็นที่ยาคัยของจิ้งหรีดต่อไป

อาหารเสริม รำอ่อน หรืออาหารสำเร็จรูปที่ไซเลี้ยงไก่จิ้งหรีด 1 บ่อ ไซอาหาร 3กก./รุ่น ราคาประมาณ 15 บาท/กก. อาหารเสริมควรให้ในปริมาณที่กินหมดภายใน 2 วัน

การให้น้ำ ขวดน้ำพลาสติกเจาะรูข้างขวด 2 รู ไซผ้าทำความสะอาดมวนใส่รูเพื่อให้น้ำซึมสำหรับจิ้งหรีดวัยตัวอ่อน

ภาชนะสำหรับวางไข่จิ้งหรีด ไซดินร่วนปนทรายและแกลบเผาใส่ชั้นสำหรับอบน้ำ ไซฟอกก็ฉีดน้ำทุก 3 วัน พอขึ้นไม่แฉะก่อนฉีดน้ำนำถาดอาหารออกก่อน ถ้าเปียกจะเกิดเชื้อรา ไซเฉพาะในช่วงที่มีตัวเต็มวัยที่จะวางไข่

วงจรชีวิตจิ้งหรีด

- ระยะไข่ รูปร่างยาวเรียว คล้ายเมล็ดข้าวสาร สีน้ำตาลอ่อน ความกว้างของไข่ 5.1 มม. ความยาว 2.38 มม.

- ระยะตัวอ่อน ลำตัวสีน้ำตาลปนเหลือง ฟักออกจากไข่ช่วงแรกยังไม่มียูก จะเริ่มมีตุ่มปีกในเมื่อถึงกลางวัยอ่อน พอลอกคราบ 8 ครั้ง จึงเข้าสู่วัยแก่ (รวมอายุวัยอ่อนระหว่าง 42 – 55 วัน)

- ระยะตัวเต็มวัย มีปีก 2 คู่ เพศผู้ ปีกคู่หน้าย่น มีหนาม ไม้ทำเสียง เพศเมีย มีปีกเรียบ และมีเข็มวางไข่อยู่ส่วนท้ายของลำตัว อายุวัยแก่ประมาณ 38 – 49 วัน

- การผสมพันธุ์ ตัวเต็มวัยอายุ 3 – 4 วัน จะเริ่มผสมพันธุ์ตัวผู้จะขยับปีกคู่หน้าคู่กันให้เกิดเสียงหลายจังหวะ หลายสำเนียงในการสื่อสารความหมายต่างๆ สำหรับการผสมพันธุ์จะเกิดตลอดช่วงอายุตัวเต็มวัย โดยตัวเมียจะขึ้นคร่อมบนหลังตัวผู้

- การวางไข่ ตัวเมียเริ่มวางไข่เมื่อผสมพันธุ์ผ่านไป 3 – 4 วัน แบ่งการวางไข่เป็น 5 รุ่น วางไข่ได้เฉลี่ย 1,200 – 1,700 ฟอง/จึง โดยวางไข่ไว้ใต้ดิน และฟักออกเป็นตัวเมื่อไข่อายุครบ 7 วัน

ผลผลิต

เลี้ยง 1 บ่อ จะให้ลูกจิ้งหรีดในวัยที่สามารถเก็บผลผลิตได้ประมาณ 5 กก./บ่อ/รุ่น

หมายเหตุ: จิ้งหรีดสามารถนำมาแปรรูปทำเป็นน้ำพริกนรก น้ำพริกตาแดง จิ้งหรีดสามารถผสมน้ำยาฆ่ากับกับขมจีน ทำชาวเกรียบ โดยเฉพาะจิ้งหรีดทอดเป็นที่นิยมบริโภคกันมาก

ทุนการผลิตและผลตอบแทน

ต้นทุนการเลี้ยงจิ้งหรีด สามารถเลี้ยงได้ปีละ 5 รุ่น/บ่อ โดยมีค่าใช้จ่ายต่อบ่อ ดังนี้

รุ่นที่ 1 (เริ่มเลี้ยง)

- 1.วัสดุในการเลี้ยง เทปกาว ลวดยางรัดบ่อ ตาข่ายมัด ถาดไข่ และหญ้าเลี้ยง = 300 บาท
- 2.ค่าพันธุ์ไข่จิ้งหรีด 5 รุ่นๆ ละ 50 บาท = 250 บาท
- 3.ค่าอาหารจิ้งหรีด (อาหารไก่) 3 กก. = 50 บาท

รวม 600 บาท

รุ่นที่ 2-5 (4 รุ่น)

- 1.ค่าอาหารจิ้งหรีด (อาหารไก่) 3 กก. 50×4 รุ่น = 200 บาท

รวมค่าใช้จ่ายในการเลี้ยง = 850 บาท/บ่อ/ปี

ผลตอบแทน

- จิ้งหรีดที่เลี้ยงมีผลผลิตได้ 5 กก./บ่อ/รุ่น ราคา กิโลกรัมละประมาณ 100 บาท (ราคาส่ง)มีรายได้ 2,500 บาท (กำไรเฉลี่ย 1,700 บาท/บ่อ/ปี)

แหล่งข้อมูลและสอบถาม

กลุ่มส่งเสริมการเลี้ยงผึ้งและแมลงเศรษฐกิจ

โทร/โทรสาร 0-2940-6102

E-mail : agriman64@go.th

ที่มา Thaiarcheep.com

จังหวัด..เลี้ยงเล่นๆ เดือนละเกือบหมื่น

ขอบคุณบทความจากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ <http://www.thairath.co.th/content/edu/328101>

“สงสัยกันมาก ทำไมคนถึงหันมาเลี้ยงจังหวัดกันมาก ก็จังหวัดมีสารอาหารโปรตีนสูง ที่สำคัญปลอดภัยคนเลยนิยมกิน แกรมเลี้ยงง่ายไม่ต้องลงทุนมาก”

ลุงชร พวงมารา บ้านเขาดิน ต.คลองหาด อ.คลองหาด จ.สระแก้ว เล่าว่า จากแต่ก่อนมีอาชีพทำเฟอร์นิเจอร์ แต่พอวัยชรามาเยี่ยมเยียน ผู้ใหญ่บ้านเห็นว่าแก่มากแล้วเลยแนะนำให้ทำงานเบาๆ...เลี้ยงจังหวัด และปลูกผักปลอดสารพิษในกระถางสงขลาที่ศูนย์บ้านเขาดิน เศรษฐกิจพอเพียง “โครงการอบรมฟื้นฟูและพัฒนาอาชีพ” ที่ทางธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ให้การสนับสนุน

ปรากฏว่า เลี้ยงจังหวัดดีกว่า ปลูกผัก

การเลี้ยงสิ่งสำคัญสุด โรงเรือน และ บ่อเลี้ยง อากาศต้องถ่ายเทและเย็น...การเลี้ยงจะเริ่มตั้งแต่เอาไข่จังหวัดในขันดินที่มีถุงพลาสติกมัดครอบให้อุณหภูมิเหมาะกับการฟักไข่ มาวางในบ่อ 15 วัน ตัวอ่อนจะเริ่มออกจากไข่ ถึงจะเปิดถุงพลาสติกให้จังหวัดน้อยออกมาเดินเล่น

จากนั้นเตรียมอาหาร ไข่รำข้าว 50 กก. ผสมกับอาหารไก่วัยอ่อน 1 กระสอบ ราคา 400 บาท เพียงแค่นี้เลี้ยงได้ 2 เดือน...ตัดใส่ถาดวางกับพื้น พรอมถาดน้ำที่ตองใสกอนหิน ให้จังหวัดปีนป่าย กันตกลงไปจมน้ำตาย

วันไหนอากาศร้อน จะต้องฉีดน้ำเพิ่มความเย็นจะช่วยให้จังหวัดโตไว และเก็บผัก ใบมะละกอ ฟักทอง ใบรางจืด ใบเตย ใบชา ใบกะเพราให้กินบ้าง เพราะจังหวัดชอบกัดกินใบพืชสดๆ เป็นธรรมชาติ

เลี้ยงไปได้ 22-25 วัน จะเริ่มได้ยินเสียงร้อง แสดงว่าพร้อมที่จะวางไข่ จะเอาดินเลี้ยงจังหวัด ราคากระสอบละ 55 บาท มาตัดใส่ขันให้เต็ม จะได้ประมาณ 45 ขัน วางบนพื้นบ่อ ทิ้งไว้ 2 คืน...เอาถุงพลาสติกมูสวมคลุมขันและมัดไว้ ส่วนหนึ่งแบ่งขายให้คนอื่นเอาไปเลี้ยง ในราคาขันละ 50 บาท...อีกสวนแบ่งไว้เลี้ยงต่อ

ส่วนตัวพ่อแม่ที่อยู่ในบ่อ จับขายได้ กก.ละ 100 บาท และเพื่อให้มีรายได้ทุกวัน
ลุงจรแนะนำให้แบ่งพื้นที่โรงเรือน เป็น 7 บ่อ เพื่อจะได้มีจิ้งหรีดจับขายได้ทุกวัน...ทำได้แบบนี้ เลี้ยงเล่นๆ
แกเหงาเดือนหนึ่งมีรายได้เฉียดหมื่นเลยทีเดียว...สนใจจะทำบ้าง สอบถามกันที่ 08-6139-5234.

เพ็ญพิชญา เตียว

ขอบคุณบทความจากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ <http://www.thairath.co.th/content/edu/328101>